

הייליגער סטאלין?...

רוסיה תרצ"ז.

ערב חורפי, שלהי טבת.

יצחק עומד במטבח והמחבת בידו, מוכן להתחיל תהליך עשיית חביתה מהביצה הבודדה שהצליח לרכוש.

- 'אבא!' – תמה אהרן-איגור בן ה-14, צנום ורזה מתת תזונה – 'ביצה אמיתית? מהיכן? וזה יספיק גם לי? והרי 'החבר סטאלין' לא אישר החודש ביצים למחוז שלנו? מה, קיבלת אישור מיוחד?'. - ירה שאלות בצרורות מתוך התרגשות למראה האוצר היקר.

- 'תרגע, איגור' - משיב סטאשה בחיוך נסתר - 'לא הכל זה החבר סטאלין! יש דרכים חילופיות. עבדתי שעתיים וחצי במנסרה כמילוי מקום, ועוד 4.5 שעות שמרתי בכפור הנורא בפתח המפעל ללבנים בעיירתנו, וביחד הצלחתי לקבל סכום שיספיק לי לקנות ביצה! וכן, מהביצה הזו נעשה מעדן מלכים וגם אתה תזכה לקבל חתיכה קטנה!

- 'אוה! אין מילים, אבא! איזו מסירות לילדים! אין כמוך, אבא!' – התרגש איגור.

למחרת בבוקר.

איגור, תלמיד חרוץ בבית הספר העירוני, מדי בוקר משכים קום ב4:30 לפנות בוקר, כדי לתפוס את הרכבת היוצאת ב4:50 ונוסעת קרוב לשעה עד הקצה השני של העיר הענקית, ולהגיע בזמן ללימודים המתחילים כבר ב6:00 בבוקר.

הפעם, איחר איגור. קורה.

טרוט עיניים קם בבהלה, כשקרני השמש כבר פיזזו בצהלה על תווי פניו, כמו מוכיחים אותו על איחורו הפעם לקום. איגור התלבש תוך דקות, ואינטנסיבית פתח את דלת הסלון, לאחל לאביו כמדי בוקר 'בוקר טוב'.

הוא נעצר על עמדו כמאובן.

'מה קורה פה?' - גלגלי מוחו התגלגלו במהירות - 'אבא שלי? אבא שלי מארגן מנין לתפילה, ועוד פה בבית?'

חיש מהר סגר בחשאי את הדלת, מקווה שהמתפללים שעמדו בתפילה חרישית ועיניהם עצומות, לא שמו לב.

בערב.

- 'אבא!' - נכנס איגור בסערה הביתה.
- 'כן, יקירי' - שמח יצחק לקראתו, אוחז בידו כוס קפה שחור מהביל - 'איך היה? תנוח, שתה כוס וודקה, תחמם את עצמותיך'.
- 'אבל, אבא! אני לא מבין, אתה 'קונטר רבולוציונר' [אנטי מהפכני¹]?
- 'חלילה!' - החוויר יצחק - 'מדוע תחשוב כך? אני אזרח נאמן ל'אבא סטאלין' ו'אמא רוסיה'²! עצם לימודיך בבית הספר הינה הוכחה מוחצת לכך'.
- 'אה, כן?' - שואל איגור בסרקזם בלתי מוסתר - 'אז מה זה ההתאגדות המחתרתית שאתה מבצע פה מדי בוקר? חשבת שלעולם חוסן, ותמיד תצליח להמתין עד שאני יוצא מהבית, אה?... נראה לך שזה אמור לעבור בשתיקה מצידי?' - שאל בפאתוס.
- 'שמע, איגור יקירי' - מתגמגם יצחק, החדר נע סביבו במעגלים, ראשו הסתחרר עליו - 'אני פעם הפרעתי לך להיות אזרח נאמן? האם הטפתי לך פעם אודות הדת היהודית אליה אתה בעצם שייך? ההיפך הוא הנכון: מגיל קטן שלחתי אותך לחינוך סובייטי ולא לחינוך החתרני - יהודי. יכולתי לחנך אותך לחתרנות, לשלוח אותך ללמוד תורה ולהמשיך את המסורת המשפחתית, ולא! לא עשיתי זאת! על אף שבעצם בכך בגדתי בעקרונותי והתכחשתי למוצאי'.
- 'הלזה ייקרא מחתרת???'
- 'אני אישית' - ממשיך יצחק במונולוג הכאוב - 'רצוני להמשיך כפי שחונכתי מאז היותי פעוט, אך מה כל זה קשור אליך? חיה ותן לחיות!'
- 'יפה, אבא!' - עונה איגור בחיוך ציני - 'כל הכבוד מצידך ששלחת אותי לחינוך סובייטי. הבעיה הקטנה שלך היא, שאותו חינוך סובייטי, מחנך אותי ומחייב אותי להלשין עליך!'
- 'להלשין!!!!!!' - התעגלו עיניו של יצחק. הכוס שבידיו נשמטה מידו מרוב תדהמה והתנפצה על הרצפה הקרה.

---

1 - אחד מה'פשעים' החמורים ביותר בברית המועצות הקומוניסטית של אז. כך כונה כל מי שלא הלך בתלם המהפכה הקומוניסטית, ומי שהואשם בכך, נידון - אחרי עינויים - לגלות לסיביר הקפואה לעשרות שנים במקרה הטוב, ולרצח בפני כיתת יורים במקרה הפחות טוב.

2 - סטאלין ימ"ש, מגדולי רוצחי ההמונים בהיסטוריה, הצליח במהלך שלטונו ליצור סביבו 'פולחן אישיות' שתיארו את דמותו ה'הירואית' כ'שמש העמים', גדול, גאון, אהוב, נועז ועוד שלל ביטויים. אך המשמעותי מהם היה 'אבא סטאלין'. הכינוי 'אבא' היה קודם כל שייך לו. דבר שגרם לעשרות מליונים להאמין בתמימות, שדיכויים הוא הצלתם, והרודן האכזרי הוא זה שיושיע אותם ביום פקודה...

- גם הכינוי 'אמא רוסיה', שכבר רווח ברוסיה עוד לפני תקופתו, קיבלה משנה משמעות בתקופתו, כשכל פעולה קטנה ביותר שלא כחוק, כביכול, היא בגידה בלתי נסלחת ב'אמא רוסיה' הכ"כ אהובה...

עלי!!!!!!

על אביך מולידך! לחרות את היד המאכילה אותך ביצה אמיתית אחרי שעות של עמידה בכפור הרוסי!

- 'אכן, כן, אבא! מאד כואב לי, תאמין לי - מנסה איגור להעמיד פנים של כאב מעושה - 'אך מה לעשות, זוהי חובתי כאזרח הגון! 'אבא סטאלין' אצלי עומד לפני 'אבא יצחק! הקומיסר³ סרגיי חייב לדעת על מה שקורה פה'
- 'אב - 'המילים עודם על שפתי כששמע מבעד לערפול את הדלת נטרקת.

שעתיים לאחר מכן, כבר ישב יצחק במרתפי המשטרה החשאית, 'מטופל' בשיטות חקירה 'מיוחדות'. כה מיוחדות שיכולות לגרום גם לאבן לפצוח בשירה.

בין עינוי לעינוי, מנסה יצחק לשחזר במוחו את מה שקרה, ולנסות להבין את מניעיו החולניים של בנו, עצמו ובשרו. בכאב נוקב נזכר בוויכוח הסוער שהיה לו עם ידיד נעוריו, בערל, אברך חסידי ויר"ש עם עיניים בוערות, כולו אומר מאבק איתנים בדוב הרוסי האימתני.

- 'חבל, חבל שאתה ככה' - ניסה יצחק להעמיד את בערל על טעותו – 'אתה נאבק במערכת החינוך הסובייטית בלתי מנוצחת, ולריק. מה אתה חושב? שאתה, בערל הצנום, תצליח להכניע את סטאלין האיום והנורא? שבידיים חשופות תצליח את למוטט את הקומוניזם שכבר 20 שנה שולט בארצנו ביד ברזל ולא מראה כל סימן להיעלם מהאזור לפחות ב-50 שנה הבאות? מה שלנין⁴ לא הצליח, אתה תצליח? חיה לעצמך חיים יהודיים, אך אל תסבך את בניך ואת משפחתך לשווא!'

- 'יצחק טייערער' - משיב בערל בלהט – 'אל תעשה את טעות חייך! שלח נא את אהרל'ה שלך אלי, ואעשה ממנו 'מענטש'. יתפלל, ילמד, יתחנך כיהודי אמיתי שורשי. עזוב אותך מכל הפחדים והדמיונות. סתם כך: אתה באמת חושב שאם תשלח אותו לחינוך סובייטי כפרני, תנשום לרווחה? שכחת את מה שעשה סטאלין הרשע המרושע לנאמניו שלו עצמו, הגליות, רציחות, עינויים, והוא עדיין באמצע?

- 3 כינוי לפקידי ממשל מקומיים שהיו פזורים לאלפיהם בכל עיירה וכפר, והיוו בעצם 'קציני משמעת' פוליטיים שפיקחו על כל מה שחורג מה'חוק'. המידע שהגיע אליהם עבר במהירות שיא למשטרה החשאית, שטיפלה ב'עילות מירבית' בכל הנדרש.

4 לנין ימ"ש, מייסד ברית המועצות, כתב על ממשיכו סטאלין ימ"ש בצוואתו שסטאלין הוא גס מדי ואינו ראוי לשמש כמנהיג המדינה, והוא ממליץ למצוא מישהו נורמלי ואנושי יותר.

אתה באמת לא מודע למצב השורר בו מדוכאים עשרות מליונים תחת מגפיו ועם כל זאת מאמינים בו כמגן ומושיע העמים, מין 'תסמונת שטוקהולם'⁵? שכחת שפה ברוסיה מתחנכים התלמידים למה שאמרו חז"ל 'בן קם באביו, כלה בחמותה', ילדיך שלך הם אלו שיקברו אותך! הזהר והישמר! - סיים בערל את המונולוג בכאב.

'אילו יכולתי להחזיר את הגלגל אחורנית' - מהרהר יצחק בעצב - 'הייתי קם ובורח מרוסיה כל עוד נפשי בי'.
סטירה מצלצלת העירה את יצחק מדמיונותיו המתוקים.

סוף דבר :

יצחק נושל מעבודתו ומשכורתו נשללה ממנו.

נכסיו, שדותיו, וכל אשר לו, הולאמו והוחרמו לקופת המדינה המשותפת, כולם למען כולם.⁶

הוא וכל משפחתו הושלכו מדירתם, מאחר והוכרזו כ'משוללי זכויות', ו'אמא רוסיה' לא מחלקת קורת גג לחותרים תחתיה.

קרוביו, ידידיו, שכיניו, וחביריו לעבודה, הוזהרו נחרצות לנתק כל מגע עמו. לא 'בוקר טוב' ולא השאלת מחבת. כלום! הקשר היחיד שהותר להם היה:
יריקה עסיסית בפרצופם למען ישמעו וייראו!

ילדיו - כולם חוץ מאיגור - נלקחו מהם לבלי שוב, לחינוך מחדש במחנות נוער, למען יגדלו ילדים נאמנים לאמא רוסיה, ולא יגדלו בכנפיו של מי שבחר בדרכים חשוכות שאבד עליהם הכלח.

ככה ייעשה לאיש אשר ימרה את פי שמש העמים!

---

5 מצב שבו השובה מצליח לשכנע את השבוי שהוא המציל שלו, וכל נסיון לשחררו, הרה אסון עבורו. במצבים כאלו, לא פעם קורה שהשבוי עצמו מתנגד לכל נסיון להצילו, פן ייפגע השובה האכזר. ...

6 אחד מיסודות הקומוניזם - 'שיתופיות' בתרגום מילולי] היה שהכל שייך לכולם, המרבה לא העדיף והממעט לא החסיר, כולם עובדים והכל נכנס לקופה אחת ומחולק בשווה, אין יותר הבדלי מעמדות בגין עושר ונכסים. ככל שזה נראה כה צודק וכה פסטורלי, ממש חזון אחרית הימים, הרי כשמדובר ברודנים סאדיסטים היה זה פתח לנישול כל רכושם של האזרחים האומללים, איכרים שנתנו את נשמתם לאדמתם ונושלו מהבעלות עליהם בין לילה והפכו לעבדים מן השורה. שלא לדבר על הרעבה טוטאלית, כביכול בשם הכמות הבלתי מספקת לכולם, וכמטרה אמיתית(!) להקטנת האוכלוסיה באמצעות מוות ברעב והחלשת כל התנגדות שעלולה לצוץ. חוקרי התקופה ההיא מעריכים את מספר המתים באותם שנים בקרוב ל-10 מליון אזרחים חפים מפשע!

בני ברק תשפ"ד.
חצר ויז'ניץ – מרכז, שלמה המלך.

ערב חורפי, שלהי טבת

ר' יעקב חוזר הביתה, סחוט, מותש, אך מרוצה. אחרי שעות ארוכות במכבסה, עם כל האבקות והחומרים החריפים והחריפים פחות, תוך כדי קבלת קהל וריצוי לקוחות, חלקם זועמים, היתר סתם כך לא מרוצים...
'מה לא עושים בשביל הילדים?' - חולפת לו מחשבה נעימה במוחו - 'נכון, העבודה לא קלה, אך לפחות הילדים! הילדים לומדים כ"כ טוב בחיידר! האם לא כך היה שגור בפי ההייליגע רבי זי"ע: 'אתה נראה איך שאתה נראה, אך את הילדים לפחות תן לי לחנכם'...?'

- 'או, טאטי!' - צוהל לקראתו שלומי בן ה-11 - 'רציתי בדיוק לספר לך על 'אקשן' שהיה לנו בחיידר היום'
- 'מה' - שואל ר' יעקב בסקרנות מה, מסכים לרדת לרמת ה'אקשן' הילדותית ובלבד שייטיב עם הרגשת הילד.
- 'עבר שם בדיוק איזה אבא' - מתאר שלומי בפאתוס בלשונו - וכשהוא הסתכל על התמונה הענקית של ההייליגע רבי שליט"א, הוא עשה כזה פרצוף, והוא חשב שאנחנו לא ראינו, אבל אנחנו כן ראינו, והתחלנו לזרוק עליו שקיות מים, ביצים, וקליפות בננה. וואי וואי וואי איך שהוא ברח משם! הוא כבר לא יעז לעשות כזה דבר!' - התגלגל שלומי מצחוק.
- 'אב- - ' - ר' יעקב רצה להגיב משהו, אך מיד עצר בעצמו. הוא יודע שההשלכות עלולות להיות בלתי נעימות.

שלומי לא טיפש היה מעולם. הוא שם לב שאביו החוויר. הוא גם שם לב לאי שביעות הרצון של אביו לשמע מעשי 'קידוש השם' אלו, וכולו התפקע מזעם עצור.

'מה זה? אבא שלי באטשי? הוא לא מבין מה זה ההייליגע רבי? הוא לא שמע את ההייליגע רבי בעצמו או חזו מזה ומשבח את זה ואומר שכך נהגו ה'אמתיע חסידים של פעם, לפני שה'שונאים' השתלטו על הכל?!! אני לא מבין!' חרק שיניים בחוסר אונים. מה יעשה. בכל זאת, מי יתן לו אוכל, ומי יזיע בשבילו. 'שוין, פארפאלן' - חושב שלומי לעצמו במרירות.

כחודשיים ומחצה אחרי.
ליל פורים.

ר' יעקב משתתף ב'טיש' כמו כל החסידים. גומרים מאוחר בלילה, וכמו כולם גם הוא יודע שהתפילה למחרת בבוקר, לא תענה ממש על ההגדרה 'בבוקר' ואולי גם לא על ההגדרה 'צהריים'...
הוא מרגיש לא טוב עם כל הסיפור. לא כך נהגו רבוה"ק זי"ע. גם רבינו הק' הישועות משה' זי"ע שבשמו מנפנפים כל היום, לא התפלל מעולם אחר זמן תפילה.

אך הקש ששבר את גב הגמל, היתה ההודעה הלאקונית הרשמית שיצאה מבית הרבי⁷, והושמעה מפי הדובר הקבוע בקו הרשמי 'קול ויז'ניץ' ברי"ש מתגלגלת: **'מארגן שחרית וועט זיין שפעט! די בחורים ווערן געבעטן צו עסן פריער, ווער ס'ויל קען עסן די סעודה פארדעם. מארגן משך די פארמיטאג, וועט מען מודיע אויף די צייט פונעם דאווענען'** [-מחר, שחרית, יהיה מאוחר! הבחורים מתבקשים לאכול לפני כן. מי שרוצה יכול לאכול את הסעודה לפני כן. מחר לפני הצהריים יודיעו על זמן התפילה].

לא!

עד כאן!

פשוט להתיישב לסעודת פורים, עם ה'הויליפצ'עס' והיין יבש' והדגים והזרעונים וכל מיני מטעמים - לפני התפילה, לפני קריאת המגילה, לפני הכל???

ראשו הסתחרר עליו; מה קורה פה? לאן המצב הגיע?
בציניות הוא העביר במוחו חקירה, האם עליו לברך 'שהחיינו' על מצוות היום של סעודת פורים ולכוון לצאת ידי חובה גם על קריאת המגילה... 'אילו זה לא היה עצוב, זה היה מצחיק' - הוא חושב לעצמו בכאב לב.

'לא ולא! היה לא תהיה! לא אחליט לאחרים מה לעשות, אך אני לא אמכור את נשמתו! לכל הפחות אני את נפשי הצלתי!' וממחשבה למעשה, קם בבוקר והלך להתפלל בבית מדרש סמוך, כזה המשתייך לאחד מענפי בית ויז'ניץ. בכל זאת ה'נוסח' הויז'ניצאי חסר לו.
אחר התפילה, נפנה לעסוק במצוות היום; משלוח מנות, מתנות לאביונים, ומשם פנה לביתו לערוך את סעודת היום כראוי.

⁷ אגב, מדובר בהודעה אמיתית. למעשה אכן התחילה התפילה בשעה 16:00 אחה"צ והסתיימה בשעה 17:40 אחה"צ. רבע שעה לפני השקיעה.

כצפוי, ישב ר' יעקב עם אשתו ובנותיו לבדן. בניו, הנשואים והבחורים אשר
 שהו בבית מדרשו של הרבי, הטיבו את ליבם באותה שעה במיני תרגימא וכל
 מטעמים כהכנה לתפילה לזה. ר' יעקב, אמון על חובת השמחה ביום
 זה, ניסה להסיח דעת מעגמת הנפש, ונתן קולו בשיר ושבחה כסולן יחיד. כך
 נמשך הדבר שעה ושעתיים, כשלפתע, עם דמדומי חמה, נפתחת הדלת בסערה
 ואל הסלון נכנסים במרוצה הבנים היקרים והחביבים.
 'א גוטן פור - - - ' - נקטעת הנימה החגיגית בעודה על שפתותיהם.

- 'מה? טאטי? לא התפללת היום עם ההייליגער רבי?
- 'לא'
- 'אבל למה?'
- 'כי הוא התפלל מאוחר מאד מאד'
- 'נו, אז מה? אבל ההייליגער רבי אמר שאם מתפללים אתו מותר, ואפילו לאכול מותר'
- 'כן, אבל על פי ה - - - '
- 'אין אבל, טאטי!' - פרץ שלומי בשאגה כלפי אביו, 'נפל לו האסימון' מה מתחולל פה - 'אתה באטשי⁸! אתה צ'יפס⁹! אתה אויבער חכם, שחושב שמבין יותר טוב מההייליגער רבי!'
- 'אני צ'יפס?' - קופץ ר' יעקב ממקומו כנשוד נחש - 'אינך מתבייש להגיד לי כך? תגיד לי, מי עובד כל יום שעות נוספות כדי לשלם שכר לימוד עבורך בחיידר של ההייליגער רבי? מי, חצוף קטן שלי? וחוף מזה, ביקשתי מכם, ילדים יקרים, לעשות כמותי? אתכם שלחתי להתחנך בדרכו של ההייליגער רבי, תמשיכו כך, אך אני, שזוכר קצת יותר מכם מה זה ויז'ניץ, מותר לי לנהוג לעצמי כפי שהורגלתי מאז היותי פעוט. הבנת, שלומי!'
- 'יפה, טאטי!' - עונה שלומי בחיך ציני - 'כל הכבוד מצידך ששלחתי אותי לחינוך שוואנצני. הבעיה הקטנה שלך היא, שאותו חינוך הייליג ששלחת אותי, מחייב אותי ומחנך אותי לגלות קבל עם ועדה את פרצופך האמיתי, ולנתק איתך כל קשר מעתה ועד עולם!'
- 'לנתק? !!!!!!!' - התעגלו עיניו של ר' יעקב. חיש מהר החזיק את עצמו בדף השולחן כדי שלא יתעלף למשמע אוזניו.
- 'לגלות את 'פרצופי' כאילו הייתי מחבל? מרגל? !!!!!!!'

⁸ כינוי למי שאינו מספיק חסיד, משהו קריר.

⁹ כינוי ילדוטי מוזר שהודבק ע"י ילדים מחסידי ויז'ניץ-מרכז לפני כעשור ומחצה, לחסידי מרן אדמו"ר מויז'ניץ שליט"א, שיכון ויז'ניץ, ובלי בושא אומץ רשמית ע"י הממסד. השיא היה כאשר זקנים עם נערים, עוטרי שיבה עם בעלי תשחורת, בליווי המקהלה הרשמית והתזמורת, קיפצו כעיזים מספר דקות במעמד י"ב שבט תשפ"ד, בהתלהבות ובהתלהמות: 'אלע צ'יפסים! זאלן פלאצן! ויראו שונאי ויבושו!...'

'זה מה שאתה מתכנן לאביך מולידך?! לכוות את היד המאכילה אותך ומלבישה אותך, אחרי שעות ארוכות של עבודה קשה ומפרכת במכבסה, עם כל החומרים והאבקות, עם השיעולים והצריבה בעיניים?!

- 'אכן, כן, אבא! מאד כואב לי, תאמין לי - מנסה שלומי להעמיד פנים של כאב מעושה - 'צר לי, אך כחסיד אמיתי, כשוואנץ קדוש שרוצה להמשיך להיות מקושר לרבותינו הקדושים ולא להזרק משני העולמות, עלי לבצע בדיוק מה שאמרתי לך! דוד משה¹⁰ חייב לדעת מזה! - סיים בלהט שלומי בן ה-11, כשאחיו כולם יחד מחרים-מחזיקים אחריו.

- 'אב - '

המילים עודם על שפתיו כששמע מבעד לערפול את הדלת נטרקת.

שעתיים לאחר מכן, כבר 'זכה' ר' יעקב לרוות נחת מחינוך בנו יקרו, עצמו ובשרו.

כרבע שעה לפני ה'טיש' במוצאי פורים, נכנס ר' יעקב כהרגלו להיכל עריכת השולחנות. הס הושלך באחת, ור' יעקב חש שמאות זוגות עיניים ננעצים בגבו. הוא ניסה להתעלם מההרגשה המוזרה, ניסה לחשוב שזה רק דמיון בעקבות התקרית הקשה עם בנו היום לפנות ערב.

כמו כדי לפשוט את ספיקותיו, ניגש אליו אברך גבוה ובעל בשר, דוחף אותו קלות במרפקו, ואומר לו: 'הסתלק מפה הרגע! אין לך מה לחפש פה, הבנת?'

- 'מה אין לי מה לחפש? באתי לטיש! ובכלל, מי שמך לאיש'

- 'מי שם אותי?' - שואל בציניות האברך הבשרני - 'אנחנו יודעים כבר הכל עליך! דוד משה שלח אותי לבשר לך חגיגית, שעם המקום הזה, ועם המשפחה שלך סיימת ברגע זה! והנך מוזמן חגיגית לעזוב מיידית את השטח בטרם נשכנע אותך באמצעים אחרים, הבנת?' - מטיח האברך את אגרופו בבטנו של ר' יעקב, שעדיין לא הספיק להגיב, וכבר הוקף בפלוגת אברכים שהחלו להכות בו בכל חלקי גופו. 'צי'פס! צא טמא!' - צרחו באקסטזה. ר' יעקב נפל, והקלגסים החלו לבעוט בו ככדור.

'תנו לי לצאת' - זעק ר' יעקב בכוחותיו האחרונים בקול לא לו.

'לצאת יכולת עד לפני כמה דקות, עכשיו אתה תעוף! לא תצא!' - צעקו לו כאלו שהיו חבריו הטובים עד לפני חצי יום, לקול רעמי צחוקים המתגלגל של מאות ילדי ובחורי החצר.

כל עוד נשמתו בו, הצליח ר' יעקב לקום ולאסוף את שברי גופו, ולברוח מהמתחם. מימין מהדהדת שירת 'שהחיינו' על פרישתו לצמיתות, משמאל נשמע קולם

¹⁰ דוד משה סגל. איש אמונו של ראש החצר לעת עתה ומי שמופקד אישית על הסתת הדור הצעיר בשנאה תהומית יוקדת לכל מי שמעיז לחשוב אחרת, עד כדי סף רצח, ומי שמפקח אישית על כל הנעשה בתחום הנאמנות העיוורת לראש החצר, וכן... הוא גם מי שמועמד גם הוא להעפה לכל הרוחות ברגע שיסור חינו בעיני אדונו...

הצייצני של צעירי הצאן השרים בהתלהבות במקצב אחיד: 'אלע צייפסים! זאלן פלאצן! ויראו שונאי ויבושו!'

מוכה וחבול, שרוט ופצוע, מנסה ר' יעקב לשחזר במוחו את מה שקרה, ולנסות להבין את מניעיו החולניים של בנו, עצמו ובשרו. בכאב נוקב נזכר בוויכוח הסוער שהיה לו לפני זמן מה עם ידידו נעוריו, ר' יוסל, אברך ויז'ניצאי לוחט ששורשיו נעוצים בקשר דורות לצדיקי בית ויז'ניץ.

- 'חבל, חבל שאתה ככה' – ניסה ר' יעקב לשכנע את ר' יוסל בצדקת דרכו – קודם כל, נניח שאתה צודק ואנו מזוייפים ומזוייפים, נראה לך שחסידות של כ-1000 בתי אב מתכוננת להיעלם מהנוף ביום בהיר אחד עקב העובדה שהם מזוייפים?... מערכת מבוססת של למעלה מ-15 שנה, ששרדה יותר מקושי אחד במהלך השנים, עם בתי כנסת ומוסדות חינוך הפרוסים בכל העולם, לא מתכוננת ללכת לשום מקום והיא פה כדי להשאר, האדמו"ר שלנו מתקבל בכל מקום בעולם בכבוד מלכים ומפיץ את שיטתו ללא מורא בכל מקום, אז מה לך ולגנות ולהכפיש סתם?'

'יחוץ מזה, אתה לא תופס! זה ויז'ניץ האמיתית, לא רק 'הלוי' ו'הכהן' ו'ברוך הוא וברוך שמו', זה בדיוק מה שחונכנו כל השנים. בינינו, 'סתכל לי בעיניים: מה נראה לך יותר ויז'ניץ אורגינלי ומוכר, אנחנו או הם?? פה תשמע על 'היפך כוונה' ועל 'לא ידענו מה היה לו', פה הרבי בוכה ומתייפח בדיוק נמרץ כמו הרבי זי"ע, זה ממש מרטיט! ממש מזכיר את אביו! פה יש שקט מוחלט בטיש, כולם מסתכלים ברבי כל שניה! אתה יודע מה, אין לי בעיה שאתה תאחז לעצמך מה שתאחז, אך מילדיך אל תמנע את האור כי טוב. איך הרבי זי"ע היה אומר: אתה היה היכן שאתה, אך את הילדים שלח הנה!'

- 'יענקל טייערער' – משיב ר' יוסל בלהט – 'אוי נעבעך, זה מה שהספיקו להלעיט במוחך? שאצלינו יש 'שוק טורקי' בטיש, ושכל היום ממלמלים 'ברוך הוא וברוך שמו' ושאר ירקות. נעבעך על כזו רמה. בשקט אומר לך, ההבדל ביננו הוא, שאצלינו הרבי מקשר את כולם ומובילם להשתעבד להקב"ה, ואצלכם, הרבי מקשר את כולם, כולל... כביכול, שיהיו משועבדים אליו, רח"ל. לוקחים ענין מקודש בחסידות והוא 'אמונת צדיקים' ואת מה שאמרו צדיקי הדורות שהכל בזכות ובכוח הצדיק ושחלילה להקשות קושיות על הצדיק, וממצבים ענין זה כדבר היחיד שקיים ביהדות! לא מדברים בחיידר ולא בישיבה שום ענין בעבודת ה' (אולי מחוסר ענין לציבור?... מלבד ענין זה¹¹, וממילא הכל משועבד לגחמותיו של אותו צדיק... אתה מה יודע מה? האמת היא, שהוא צודק: אוי לו ואולי לחסידיו אם יתחילו לחפור, לא רק בעבר, אלא גם בהווה...!'

¹¹ דברים אלו, כמו כל הדברים הכתובים כאן, הם לא דמיון ולא גוזמא, אלא מציאות מרה מעדות אישית.

'אבל שמע נא, אני לא ישכנע אותך לעבור אלינו, ולו מהסיבה הפשוטה שלא כך הרבי מחנך אותנו! לא חייבים לעבור לויז'ניץ כדי להיות ערליכער יוד וכל השאר מחוקים. חלילה! הרבה עבדים יש למלך הכבוד. רק אל תאמין לכל דברי הבלע וההסתה שמרעילים אתכם. בוא בכל תירוצך שהוא לטיש, ותווכח לדעת מה זה צמאון נפש להשי"ת, לשבת קודש, לראות אלפי יהודים שעומדים במרחק עצום ומתענגים מעצם זיו השכינה. לראות יהודי שכל כולו נמס מאהבת ה' ואהבת ישראל, ואת ההתלהבות הפנימית שלו בכל ענין של קדושה ודביקות בה' אפשר לחלק ל-300 בחורים ועוד ישאר לו עודף...'

'שמע, יענקל' – ממשיך ר' יוסל לקחת את רשות הדיבור - 'אני אתמקד במשהו אחר: האם אתה באמת חונכת **שהרבי הוא 'אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף', וש'שיויתי הייליגער רבי לנגדי תמיד'**¹²? אם זה לא כפירה ואפיקורסות, אז מה זה כן? היכן ב-5784 האחרונות מאז בריאת העולם נשמע כדבר הזה, לכתוב על בשר ודם, קדוש וטהור ככל שיהיה: **'ונשגב רבינו הקדוש לבדו כי המלכות שלך הוא'**¹³? היכן תגיד לי! מה אתה שותק פתאום? אני לא מבין, הקב"ה יכול לשקול פרישה לפנסיה מבחינתכם, רח"ל!??'

'ואני יעבור איתך, ברשותך או שלא, לחלק השלטוני: אתה זוכר פעם שהרבי ז"ל נודע לו בעקיפין שהבחורים הרימו יד על מישהו, והוא עלה בכבודו ובעצמו לישיבה למחות? זוכר? אה? אז ההמשכיות שלו, זה שמי שמעקם שפה על הרבי שלכם, **זוכה לצאת בשן ועין, שותת דם ובהכרה מעורפלת**!??'

'ותסביר לי עוד דבר: את הזכות הבסיסית שיש לחסיד ויז'ניץ להחליט שחצר ויז'ניץ – מרכז היא החצר הויז'ניצאית המקובלת עליו, זה מובן לכם, אבל את הזכות להחליט 'טעיתי, אני עושה פרסה' – זה אין לו?!! **מדוע מי שמעיז להעלות על דל מחשבתו לעזוב, מכל סיבה שהיא, נרתע בבהלה רק מעצם המחשבה על מה שצפוי לו ולמשפחתו, רדיפות, צעקות, השפלות, יריקות, ריקון בלוני גז, הטרדות טלפוניות ואישיות? אין לו זכות להחליט שהוא רוצה להידבק ברבי אחר? גם כשהוא כבר לא מאמין בכלל ברבי שלכם, הוא ממשיך להיות רכוש הפרטי?!!**

'ואתה באמת רוצה לומר לי שאתה לא מודע למצב (האמיתי!) שנתח הגון ממשפחות הנמנים על חצירכם, רוצה לפרוש ולהשתחרר לנפשם, **ורק המחשבה על הניתוק הכפוי מכל בני המשפחה – בהוראה ישירה ובלתי מתפשרת של הרבי עצמו – שמה קץ לחלומותיהם הוורודים? ככה מחזיקים חסידים בכוח? כבני ערובה אמיתיים? מדוכאים תחת מגפי העריץ בלי יכולת להיחלץ, שומו שמים!**'

'והדובדבן שבקצפת: קיום מאמר חז"ל שבעקבות משיחא חוצפא יסגי, עד כדי **ש'בן קם באביו, כלה בחמותה'**, שמתגשם אצלכם על בסיס קבוע בגירסה הכי מקורית. אתם לוקחים כביכול את ההלכה שבן לא חייב לשמוע בקול אביו בכל

¹² נכתב שחור ע"ג לבן, בבטאון רשמי 'לעבעקינד' לילדים תמימים שלא טעמו חטא ומורעלים מקטנות בהסתה חסרת תקדים שאחריתה מי ישורנה. מערכת הגליון היא בהכוננת ד.מ. סגל. קרי: הרבי עצמו, שאף נצפה בתמונה שפורסמה שם, מעיין בגליון הכפירתי וממלא פיו שחוק וכולו אומר הנאה צרופה.

¹³ כנ"ל

הנוגע לתורה ורבי, ומשדרגים זאת לחוצפה מאין כדוגמתה! הנשמע כזאת בכל רחבי העולם היהודי ומאז ימות עולם, שבן יקום באביו ויתחצף מולו, ילשין עליו, יגיד לו בפה מלא ובמצח נחושה: 'אם אתה עוזב, אני לא אלך איתך, ואף אנתק איתך קשר לעולמי עד'. ועד כדי כך הגדישה החוצפה את הסאה, שאתם אפילו אינכם מסמיקים מבושה להעלות כזו סיטואציה על הבמה בהצגה!!! מאז צורר היהודים סטאלין ימ"ש, לא היה עוד אחד שעשה זאת!!! קומוניזם! סאדיזם! רשעות! געוואלד!!!'

'הלו! אתה יודע שמאז שלטון הרשע בימי קום המדינה בתקופת עליית יהודי תימן, לא היה עוד אחד כמו הרבי שלכם שגוזל ילדים, בחורים, ונערות מחיק הוריהם, ומעביר אותם, ללא אפשרות להתנגדות, למשפחות שתגדלנה אותם 'ברוח המהפכה'! קריעת משפחות? שברון לב אינסופי להורים? כריות רטובות מדמעות? הצחקתם אותו!!! לרבי שלכם זה נשמע כמו זמזום טורדני גרידא! מהיכן כמות האכזריות הזו? גם זה מהרבי ז"ל??? – עשה ר' יוסל הפוגה בדבריו כדי להירגע מסערת רוחו.

- 'תרגע, יוסל' – אומר ר' יעקב – 'אתה באמת חושב שאני ככה 'שוואנץ' עם כל השטויות והקיצוניות. אני שם, כי מה לעשות וזה מה שהזכיר לי בשעתו את הרבי זי"ע'

- 'מה מזכיר לך??? – קוטע ר' יוסל בסערה את דבריו – 'השמירת עיניים ה'מופלאה' המפורסמת של הרבי שלכם, על תמונות של נערות שהוא מחזיק בכיס הקפטן כביכול בשביל להראות לצד השני ולשכנעם על שידוך. זה ממש 'קופי' הרבי זכרונו לברכה, אה?!"
'אה, השינה עד אחה"צ ואז להתפלל בחטף. זה ממש שני טיפות מים לרבי זכרונו לברכה' – מסנן ר' יוסל בציניות.

- 'אוי, נו, ר' יוסל, אני אומר לך, אני לא שם. אני כמו שאני, זהו, אגמור את החיים שלי ככה וזהו, אבל הילדים שלי לא מכירים משהו אחר, הם 'חיים' פה, הם נהנים כל דקה. למה שאפרוש ואתחיל מלחמת עולם איתם? או שאצטרך טיפול רגשי בשביל להוציא להם את העבר מהראש? בשביל מה, אה?'

- 'אוי, נעבעך, ר' יעקב, אתה באמת חושב כך? יש לי חדשות בשבילך: **קודם כל, ימלקו אותך ואת כל רכושך בשביל 'המרכז העולמי'**, ישעבדו את חסכוניותך ופנסיונותיך ל-80 שנה הבאים, ימלאו בדקדוק רב אחרי מה שהרבי שלכם אמר, שבשביל המרכז העולמי תשכחו מבשר באמצע השבוע וממעדן בשבת לילד, (וזה קורה!), וא—ז יגיע תורך!...'

'אז תווכח לדעת, ש'בנים גידלתי ורוממתי והם פשעו בי' זה לא רק פסוק בתנ"ך אלא מציאות חיים! ילדיך שאת כל הנשמה אתה משקיע בהם, אתה עובד קשה בשבילם, הם אלו שיקברו אותך! הזהר והשמר!' – סיים ר' יוסל את המונולוג בכאב.

'אילו יכולתי להחזיר את הגלגל אחורנית' – מהרהר ר' יעקב בעצב – 'הייתי קם, וכל עוד נפשי בי בורח, ומנסה להציל את מה שניתן. כעת, גם קברתי שם את בני אהובי, גם שרפתי שנים, וגם בסוף חטפתי לינץ' שלא מבייש את בני דודינו המדברים בערבית'.

סוף דבר:

ר' יעקב נותק באחת מכל משפחתו, בניו, חתניו, נכדיו ונכדותיו, קרוביו, חביריו, ידידיו. הוא הפך להיות מושא לבוז, ו'איכס' נשמע בסביבתו תדיר מלווה בכחכוך ויריקה עסיסית.

את ילדו הקטן שאותו כן חשב להציל, הוא גילה מאוחר מדי כי הוא נחטף והועבר למשפחה בלונדון כדי שתחנך אותו מחדש!

הלנצח תאכל חרב? הלעד תבכינה בנות ציון?

לא נותר לנו אלא לשאת תפילה, שבקרוב נהיה ראויים להתגשמות דברי קדשו¹⁴ של כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'ישועות משה זי"ע על בנו הצעיר ועל הנלווים אליו:

'דאס מין¹⁵ וועט נאך אונטערגיין!'

[- הסוג הזה עוד ייעלם]

מוגש בהערכה והערצה לגיבורי הרוח, שעשו את הלא ייאמן, ופרשו מדרך חתחתים, למען לשמור על שפיותם ועל יהדותם, ולמען הצל את עצמם ואת דורותיהם. מוגש בתחינה לכל המהססים: חוסו על נפשותיכם ועל נפש עולליכם ואל תאמללו אותם לנצח! יכול להיות שתסבלו יומיים או חודשיים, אך מה זה מול הרוגע והשלווה שממתינים לכם מאחוריהם???

¹⁴ ער"ח אלול תשס"ב, כשנחשף לשטויות שנאמרו ע"י בנו הקטן בישיבה גדולה ששכנה אז בהר נוף, והזדעזע עמוקות.
¹⁵ תרתי משמע: מין גם מל' מינות ואפיקורסות.